

Kurzus kódja(i): **BBN-FLM18-402.47**
BBN-FLM16.402.14

Kurzus címe: **Istenek, királyok és szuperhősök a kortárs bollywoodi filmben**

Tanár neve: Fejes-Jancsó Dorottya

Kurzus időpontja, helye: 6-8 ép. alagsor 137.

Kurzus típusa: szeminárium

Kurzus leírása: A tantárgy elvégzése során a szabad bölcsész alapképzésben résztvevő hallgatók a kortárs populáris hindi nyelvű filmipar kulturális és műfaji sajátosságaival ismerkedhetnek meg. A dél-ázsiai régió nyelveinek, kultúráinak, vallásainak és történelmének rövid áttekintése után az egyes alkalmakon a hallgatókkal közösen elemzett filmekben keresztül vizsgáljuk mindezek mozgóképes reprezentációját. A tantárgy célja tehát a hallgatók filmelméleti és filmtörténeti ismereteinek gyarapítása, a nem-nyugati populáris filmkultúrák sajátosságainak megismerése és kifejezetten a kortárs bollywoodi filmek elemzése az adott kulturális kontextus ismeretében.

Az órai keretek között zajló közös filmelemzésekhez a hallgatók olyan elméleti problémákkal ismerkedhetnek meg, mint a nacionalizmus, a globalizáció és a transzkulturalitás, majd azokat iránymutatóként használva végezzenek önálló komplex filmelemzéseket a félév végére.

A kurzus során olyan, az indiai kultúrákra és nemzeti identitásra reflektáló történelmi filmek műfajától a szuperhősfilmekig fogunk eljutni. Ez alatt azonban nem a klasszikus nyugati szuperhősfilmek remake-jei értendők, hanem India „saját” szuperhőseiről fognak ismereteket szerezni a hallgatók. Bár a két műfaji közötti összefüggés első látásra furcsa lehet, a kurzus során behatóan fogunk foglalkozni a mind a történelmi, mind a szuperhősfilmeket átszövő mély, vallásos vonulatokkal és a nemzeti identitás kérdéskörével, amely szintén szorosan kapcsolódik a témához.

Témák és megnézendő filmek:

1. Alapismeretek Indiáról
2. Elméleti keretek: nacionalizmus, globalizáció, transzkulturalitás
3. A bollywoodi filmgyártás alapjai: a maszálá
***Dhoom:2* (Sanjay Gandhvi, 2006)**
4. A vallásosság reprezentációja és a bollywoodi történelmi film
***Jodhaa Akbar* (Ashutosh Gowariker, 2006)**
5. Történelem és fikció határán
***Bajirao Mastani* (Sanjay- Leela Bhansali, 2015)**
Padmaavat (Sanjay-Leela Bhansali, 2018)
6. Mítoszteremtés
***Mohenjo Daro* (Ashutosh Gowariker, 2016)**
Asoka (Santosh Sivan, 2001)
7. A hollywoodi szuperhősfilm műfaja
8. Az indiai szuperhős
***Krrish* (Rakesh Roshan, 2006)**
A Flying Jatt (Remo D'Souza, 2016)
9. Vallás és sci-fi
***Ra.One* (Anubhav Sinha, 2011)**
Mr.X (Vikram Bhatt, 2015)

10. Isteni szuperhősök

***Brahmastra: Part One – Shiva* (Ayan Mukherji, 2022)**

Drona (Goldi Behl, 2008)

11. Kitekintés Dél-Indiára

***Bahubali: The Beginning* (S.S. Rajamouli, 2015)**

Bahubali: The Conclusion (S.S. Rajamouli, 2017)

Kurzus teljesítésének követelményei: A kurzus teljesítésének feltétele max. 3 hiányzás vagy 3 sikertelen filmismereti teszt. A kötelező (félkövérrel szedett) filmek ismeretéről a hallgatók egy rövid tesztet töltenek ki minden óra elején. A tantárgy teljesítésére megszerezhető érdemjegy a filmismereti tesztek, az órai aktivitás, illetve egy félév végén beadandó szemináriumi dolgozat (önálló elemzés) értékelése alapján tevődik össze.

Plágium: bármilyen idegen forrásból származó szöveg hivatkozás nélküli használata automatikus elégtelent eredményez.

<http://film.elte.hu/segedanyagok/plagium-plagiarism/>

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek

Tudás: a hallgatók megszerzik az alapvető ismereteket India kultúráiról és legnagyobb populáris filmiparának intézményi, műfaji és stílári sajátságairól; valamint a globalizáció hatásairól egy nem-nyugati filmkultúra esetében, amely szoros kapcsolatban áll az egyetemes filmipar aktuális problémáival is, mint a transznacionalizmus és a transzkulturalizmus.

Képesség: a hallgatók segítséget kapnak a bollywoodi filmek rétegeinek megismeréséhez és a filmek elemzéséhez, konkrét műfajok felismeréséhez és a filmek elemzéséhez.

Attitűd: a tantárgy célja a hallgatók nem-nyugati populáris filmkultúrákhoz fűződő viszonyának és kritikai szemléletének elősegítése.

Kötelező / ajánlott filmek: Lásd fenn.

Ajánlott irodalom: Bhabha, Homi K. *Nation and Narration*. London–New York: Routledge. 1990.

Fingerroth, Danny. *It Started with Gilgamesh: The History of the Superhero*. In: Danny Fingerroth (szerk.) *Superman on the Couch: What Superheroes Really Tell Us about Ourselves and Our Society*. New York–London, Continuum. 2004. pp.31–46.

Ganti, Tejaswini. *Producing Bollywood: Inside the Contemporary Hindi Film Industry*. Durham and London: Duke University Press. 2012.

Gehlawat, Ajay – Dudrah, Rajinder. *The evolution of song and dance in Hindi cinema*. *South Asian Popular Culture* (2017) vol.15. no.2-3. pp.103-108.

Gehlawat, Ajay. *Twenty-First Century Bollywood*. London and New York: Routledge. 2015.

Kausar, Heena – Pandey, Govind. *Digital era and Changing face of Bollywood Cinema*. *International Journal of Social Sciences* (2016) vol.5. no.5. pp.16–21.

Merivirta, Raita. *Historical Film and Hindu–Muslim Relations in Post-Hindutva India: The Case of Jodhaa Akbar*. *Quarterly Review of Film and Video* (2016) vol.33. no.5. pp.456–477.

Mukherjee, Tutun. Ashutosh Gowariker: *Narrativizing the 'Nation'*. In: Aysha Iqbal Vishwamohan és Vimal Mohan John (szerk.) *Behind The Scenes – Contemporary Bollywood Directors and their Cinema*. New Delhi: SAGE. 2017. pp.251–271.
